

střetnou-li se s příjmy ze stálé výdělečné činnosti...«, a podotýká, že ze sociálních ohledů jsou stanoveny dvě hranice: ustanovení nemůže postihnouti více než polovinu pense a úhrnný příjem (pense + výdělečný plat) do 40.000 Kč, čímž nepochybně míněna pense a výdělečný plat roční.

Nutno proto dospěti k závěru, že i podle § 7 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. lze při snížení odpočivných (zaopatřovacích) platů státního pensisty vzíti za základ jen onen stálý výdělečný příjem, kterého tento skutečně dosáhl v kalendářním roce, ve kterém mu byly vyplaceny odpočivné (zaopatřovací) platy, jejichž roční úhrn má býti z důvodu kumulace snížen.

V daném případě žal. úřad sice vzal za podklad snížení st-lových vojenských zaopatřovacích platů za rok 1934 (počínaje dnem 1. června) roční výdělečný příjem 14.400 Kč, ale nikoli příjem skutečný, nýbrž ideálně zjištěný tím způsobem, že skutečný příjem st-lův, počavší dnem 1. června 1934 měsíční částkou 1.200 Kč, přepočtl tak, jako by ho st-l požíval již po celý rok 1934, a podle takto zjištěného ideálního celoročního výdělečného příjmu snížil podle § 7 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. zaopatřovací požitky st-li od 1. června 1934. Pro tento postup nelze však v zákoně shledati opory.

Č. 12.910.

Zaměstnanci veřejní. — Řízení správní. — Řízení před nss: I. Kromě případu zmatečnosti nemůže vrchní disciplinární komise přezkoumávati disciplinární nález I. stolice z úřední moci. — II. * Proti výroku disciplinární komise, jímž se státnímu úředníku ukládá pořádkový trest (§ 91, § 127 odst. 2 služ. pragm.), může obviněný, jemuž je předpisem § 132 odst. 3 služ. pragm. odepřeno odvolání v jeho prospěch, podati stížnost na nejvyšší správní soud, i když proti výroku tomu podal disciplinární zástupce odvolání v neprospěch obviněného (§ 132 služ. pragm.). — III. Nss je povolán zkoumati, zda úřad podložil svůj úsudek o kvalifikaci disciplinárního činu a o způsobu a výši disciplinárního trestu úvahami o poškození neb ohrožení státních zájmů, o způsobu a tíži disciplinárního činu, jeho opakování neb ohledy na jiné přitěžující okolnosti.

(Nález z 22. května 1937 č. 200/36-3.)

Prejudikatura: ad III. Boh. A 4019/24, 12.438/36.

Věc: Vojtěch J. v Bratislavě proti rozh. vrchní disciplinární komise při min. vnitra z 26. listopadu 1935 o disciplinárním trestu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Disciplinární komise při zem. úřadu v Bratislavě nálezem z 22. října 1934 uznala st-le, vrchního komisaře politické správy, vinným porušením služebních povinností uvedených v §§ 21, 24, 35 služ. pragm., jehož se dopustil tím, že

1. za účast na stavebních a živnostenských komisích v Povážské Bystřici »ustaloval« a přijímal komisionální výlohy,

2. vyřizoval agendu vicinálních cest v okrese povážskobystřickém proti předpisům,

3. neprováděl řádně dozor nad manipulací s penězi došlými okr. úřadu,

4. neprováděl náležitě dozor nad výkonem přestupkové agendy,

5. při vyřizování agendy stravovacích lístků pro nezaměstnané se neřídil instrukcí min. soc. péče z 23. ledna 1932; kvalifikujíc ve smyslu § 87 služ. pragm. tato provinění jeho jako disciplinární p ř e s t u p e k, uložila mu podle § 90 lit. b) téhož zákona pořádkový trest 100 Kč. Zároveň jej osvobodila z obvinění, že bez souhlasu a vědomí obce Povážské Bystřice a na její účet dal si dodatí do svého služebního bytu kamna a různý železný materiál k nim, jakož i dřevo a železo na besídku v zahradě, a že si dal hraditi starostou obce Povážské Bystřice za cesty konané v zájmu obce 3. a 24. června 1930 do Bratislavy část výloh, ačkoli si na tyto cesty podal řádné cestovní účty.

Nař. rozhodnutím nevyhověla vrchní disciplinární komise odvolání disciplinárního zástupce co do viny, pokud šlo o osvobození st-le z porušení povinností, že bez souhlasu a vědomí obce Povážské Bystřice dal si dodatí do svého služebního bytu kamna a příslušný železný materiál a na besídku v zahradě dřevo a železo, a nález disciplinární komise I. stolice v tomto bodě potvrdila, naproti tomu však vyhověla odvolání, pokud šlo o osvobození z obvinění, že si dal hraditi starostou obce část cestovních výloh, vzniklých služebními cestami, konanými 3. a 24. června 1930 do Bratislavy, ačkoli si na tyto cesty podal řádné cestovní účty, a to proto, že tu v chování st-lově nutno spatřovati porušení služebních povinností podle § 24 služ. pragm. Zároveň vyhověla vrchní disciplinární komise odvolání disciplinárního zástupce co do trestu a — kvalifikujíc provinění st-lova ve smyslu ustanovení § 87 služ. pragm. jako služební přečin — uložila mu podle ustanovení § 93 lit. b) téhož zákona disciplinární trest vyloučení z postupu do vyšších platů na dobu jednoho roku.

O stížnosti do tohoto nálezu uvážil nss takto:

St-l namítá v první řadě, že vrchní disciplinární komise se dopustila nezákonnosti a vady řízení, neboť si nepovšimla zmatečnosti a vad prvostupňového řízení, jež měla z povinností úřední zkoumatí a odstraniti. V dalším obsahu stížnosti st-l obšírně rozvádí, v čem spočívá zmatečnost, nezákonnost a vadnost řízení rozhodnutí disciplinární komise první stolice. Vznášeje tuto námitku, vychází st-l zřejmě z právního názoru, že vrchní disciplinární komise je povinna přezkoumávati z povinnosti úřední disciplinární nález I. stolice i v těch směrech, ve kterých nebyl vzat v odpor opravnými prostředky. Tomuto názoru nemohl nss přisvědčiti. Vrchní disciplinární komise je povolána k přezkoušení nálezu disciplinární komise I. stolice pouze potud, pokud stranou oprávněnou bylo podáno proti němu odvolání, tedy pouze v rámci námitek odvolání, a nemůže mimo tento rámec rozhodovati. Nemůže proto vrchní disciplinární komise — kromě případu zmatečnosti — přezkoumávati

z moci úřední disciplinární nález I. stolice a řízení jemu předcházející. Ale pak nemůže strana důvodně vytýkati jako vadu řízení a nezákonnost, že vrchní disciplinární komise nevzala zřetele k okolnostem, jež nebyly uplatňovány v opravném prostředku.

V daném případě neměl ovšem st-l možnosti podati instanční odvolání, neboť proti disciplinárnímu nálezu I. stolice, jímž mu byl uložen pouze pořádkový trest, nemohl st-l vzhledem k ustanovení § 132 odst. 3 služ. pragm. podati odvolání ve svůj prospěch. Leč tato okolnost nemohla založiti ani st-li právo vytýkati úřadu II. stolice, že nepřihlédl z moci úřední k vadám řízení a nezákonnosti rozhodnutí I. stolice, ani úřadu II. stolice povinnost přezkoumávati z moci úřední rozhodnutí I. stolice v celém jeho obsahu.

Byl-li ustanovením § 132 odst. 3 služ. pragm. vyloučen proti disciplinárnímu nálezu I. stolice, jímž byl uložen toliko pořádkový trest, opravný prostředek ve prospěch obviněného, nutno z ustanovení toho dovoditi, že takový výrok disciplinární komise I. stolice je konečný v tom směru, že nelze jej již v řízení instančním ve prospěch obviněného vůbec měniti. Je-li však disciplinární nález I. stolice v tomto směru konečný, pak je proti němu přípustný již jen mimořádný opravný prostředek, a to stížnost k nss. Měl-li proto st-l zato, že nález I. stolice, pokud jej uznává vinným skutkovou podstatou uvedených činů a pokud mu ukládá pořádkový trest, je nezákonný a vadný, mohl a měl se proti němu brániti přímo stížností k nss. Na tom nic nemění ani okolnost, že podle § 132 odst. 2 služ. pragm. má odvolání odkladný účinek, neboť ustanovení to může se týkati disciplinárního nálezu pouze v tom směru, ve kterém odvolání je přípustné, kdežto odvolání ve prospěch obviněného není podle odst. 3 cit. paragrafu vůbec přípustné, a to ani se strany obviněného, ani se strany disciplinárního zástupce. K uvedenému názoru dospěl soud úvahou, že obviněnému nelze se zřetelem k platnému právnímu řádu odpírati možnost obrany proti konečnému nálezu, vydanému disciplinární komisí I. stolice. Způsob této obrany nemůže však býti učiněn odvislým od nahodilých okolností, zda disciplinární zástupce podá či nepodá odvolání. K tomu ještě přistupuje okolnost, že obviněný nemusí se ve lhůtě stanovené předpisem § 14 zákona o ss o podání opravného prostředku disciplinárním zástupcem vůbec dovědět a nemůže předvídati jeho osud. Neboť není vyloučeno, že by odvolání disciplinárního zástupce mohlo býti z důvodů formálních odmítnuto, ve kterémžto případě obviněný, spoléhaje na projednávání disciplinární věci v důsledku odvolání disciplinárního zástupce vrchní disciplinární komisí, by mohl o možnost podati mimořádný opravný prostředek býti úplně připraven.

V daném případě také vrchní disciplinární komise ve shodě s tím, co shora řečeno, nezjišťovala ani nepřezkoumávala jednotlivé skutečnosti, na nichž disciplinární komise I. stolice založila svůj výrok o vině, nýbrž výrok ten převzala jako nezvratné zjištění a kvalifikovala pouze uvedené činy ve spojení s novým disciplinárním činem, pro který byl uznán vinným II. stolicí, jako disciplinární přečin.

Z úvah těchto plyne, že veškeré námitky stížnosti, pokud se týkají jednotlivých skutečností, na nichž úřad I. stolice založil svůj výrok o vině st-lově, jsou nepřipustny, ježto žal. vrchní disciplinární komise zjištění dotyčných disciplinárních činů po stránce skutkové ani nepřezkoumávala a přezkoumávati ani nemohla (§ 5 zákona o ss). — — — —

Činy, jimiž st-l byl uznán vinným, kvalifikovala žal. vrchní disciplinární komise jako služební přečin. St-li nelze arciť upříti legitimaci, aby se v mezích zákonem vytčených bránil proti změně kvalifikace a trestu, kterou provedl úřad II. stolice. Úsudek disciplinární komise o kvalifikaci a o způsobu trestu má býti produktem hodnocení momentů v §§ 87 a 99 služ. pragm. uvedených. I když nss tento konečný hodnotící úsudek úřadu nemůže nahraditi svým vlastním, nýbrž může toliko zkoumati, zda uložený trest nevybočil z mezí zákonem vytčených (srov. Boh. A 12.438/36 a 4019/24), není úřad disciplinární při kvalifikaci činu disciplinárně stíhatelného a při stanovení disciplinárního trestu úplně neomezený, neboť §§ 87 a 99 služ. pragm. ukládají úřadu, aby svůj úsudek o kvalifikaci činu jako služební přečin a o způsobu a výši trestu podložil úvahami o poškození neb ohrožení státních zájmů, o způsobu a tíži provinění, jeho opakování nebo ohledy na jiné přitěžující okolnosti, resp. úvahami o tíži služebního přečinu, o škodách z toho vznikajících, o stupni zavinění a o celém dosavadním chování úředníkově. V těchto směrech může pak nss zkoumati, zda žal. úřad jednotlivé momenty v §§ 87 a 99 služ. pragm. vytčené skutečně zjistil a k nim přihlédl.

Musil proto soud zkoumati, zda v námitkách stížnosti, namířených i proti skutkové podstatě činů, jimiž st-l již nálezem I. stolice byl uznán vinným, neuplatňuje st-l také námitku proti kvalifikaci těchto disciplinárních činů. Takovou jedinou přípustnou námitku shledal soud ve vývodech stížnosti dovozujících, že disciplinární komise st-li bezdůvodně přitěžuje v bodě 1. disciplinárního nálezu, pokud byl uznán vinným, že »ustaloval« a přijímal komisionální výlohy, ježto výlohy ty upravoval aktuárský tajemník V., který je hlavním vinníkem, takže disciplinární komise nemohla dobře a spolehlivě zjistiti stupeň tohoto provinění ve smyslu § 99 služ. pragm., když současně nevyšetřila i vinu hlavního vinníka V. Tato námitka je však bezdůvodnou již proto, že žal. úřad měl pro svůj výrok, podle něhož st-l za stavební a živnostenské komise v Povážské Bystřici »ustaloval« komisionální výlohy, podklad v jednotlivých st-lem samým podepsaných výrocích (»výrok«), jimiž komisionální výlohy takové byly ustáleny (na př. »výrok« okr. úřadu v Povážské Bystřici z 16. července 1930). Nad to bylo uvážiti, že se st-li neklade jen za vinu, že komisionální výlohy sám »ustaloval«, nýbrž že je neoprávněně přijímal, což st-l sám ani nepopírá. Je tedy okolnost, že referentem byl tajemník V., pro posouzení stupně st-lova zavinění zcela nerozhodná.

Č. 12.911.

Zaměstnanci veřejní: I. Vědomě činně se zúčastní sdružení, které zjevně nebo skrytě vyvíjí činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, ústavní jednotnosti nebo de-